

Vår dato: 07.11.2025
Vår referanse: 25/51768 - 2
Deres dato:
Deres referanse:

Høringsnotat - Forslag til endring i forskrift om minstekvantum av epleråstoff til bearbeidingsindustrien

1. Bakgrunn

Landbruksdirektoratet forvalter ordningen som gir norsk bearbeidingsindustri¹ mulighet til å importere epleråstoff til nedsatt tollsats. Ordningen er regulert i forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for landbruksvarer (FAT) § 18b. FAT er gitt med hjemmel i lov av 11. mars 2022 nr. 8 om tollavgift (tollavgiftsloven) § 5-2, 5-3 og 5-4.

Formålet med ordningen er å legge til rette for at primærprodusentene får avsatt innenlands produserte råvarer til bearbeidingsindustrien. Industriens tilgang til tollavgiftsnedsettelse og tollkvoter er koblet til avtak av norsk epleråstoff. For å omfattes av ordningen må et foretak kjøpe og bearbeide en årlig fastsatt mengde norsk epleråstoff, omtalt som minstekvantum. Minstekvantumets størrelse tilpasses årets eplelesong. Minstekvantumet kan oppfylles ved kjøp av epler til press, eplesaft eller eplekonsentrat. Landbruksdirektoratet fastsetter minstekvantumets størrelse i etterkant av hver eplehøst, og innen 1. desember hvert år, jf. FAT § 18b siste ledd.

2. Landbruksdirektoratets forslag

2.1 Inndeling av foretakene i grupper

Landbruksdirektoratet kan dele foretakene inn i grupper etter deres samlede forbruk av epleråstoff. Inndelingen skal gi et hensiktsmessig krav til kjøp² av norsk råvare. For å kunne fastslå foretakenes samlede forbruk, har Landbruksdirektoratet bedt foretakene om å innrapportere sitt forbruk av epleråstoff i forrige periode. Vi ba om lagerbeholdning per 1. oktober 2024, innkjøp i perioden 1. oktober 2024 til 30. september 2025, og

¹ Med bearbeidingsindustri mener bedrifter som bruker bær, grønnsaker og epleråstoff i egen bearbeidingsvirksomhet.

² Med «kjøp» menes i denne sammenheng at eiendomsretten til varen må være overdratt, men det stilles ikke krav til at varen er fysisk overlevert til kjøper.

lagerbeholdning per 30. september 2025. Innrapporteringen omfattet både norsk og importert råvare.

Foretakene som er med i ordningen har ulike typer produksjoner. De benytter derfor også epleråstoff i ulik form, enten som konsentrat, pressepler og/eller saft. Samlet forbruk beregnes ved å summere foretakets lagerbeholdning per 1. oktober 2024 med innkjøp i perioden 1. oktober 2024–30. september 2025. Gjenstående lagerbeholdning per 30. september 2025 trekkes deretter fra i denne beregningen. Dette er gjort for hver av de ulike typene epleråstoff. Forbruket av pressepler og saft regnes om til konsentrat slik at foretakene kan sammenlignes når nivået på minstekvantumet fastsettes. Vi har benyttet følgende omregningsfaktorer:

- 8 kilo epler = 1 kilo konsentrat
- 6,4 kilo epleasaft = 1 kilo konsentrat

Det er betydelige variasjoner i foretakenes forbruk. Dette gjelder både samlet forbruk og forbruket av norsk og importert råvare. Forskjellene i det samlede forbruket mellom de ulike foretakene er forholdsvis likt fordelt som tidligere år. For perioden 1. oktober 2025 til 30. september 2026 foreslår Landbruksdirektoratet å definere små og store foretak slik:

Foretaksstørrelse	Samlet forbruk målt i konsentrat
Lite foretak	Opptil 100 000 kg
Mellomstore foretak	Mellom 100 000 kg og 500 000 kg
Store foretak	Over 500 000 kg

2.2 Størrelsen på minstekvantumet i inneværende periode

Minstekvantumets størrelse er ment å skulle gjenspeile tilgangen på norsk epleråstoff i markedet. Minstekvantumet bidrar til avsetning av norsk epleråstoff, men skal ikke innebære noen avsetningsgaranti for produsentene. Det anslås at produksjonen av eplekonsentrat i år blir om lag 90 tonn, noe som er en nedgang fra i fjor. Eplesesongen har vært god, men en større andel av eplene har blitt solgt til konsum. Dette har ført til at mindre mengder er tilgjengelig for produksjon av konsentrat. Direktoratet foreslår å bruke disse grensene:

Foretaksstørrelse	Minstekvantum		
	Konsentrat	Saft	Epler
Lite foretak	1 000 kg	6 400 kg	8 000 kg
Mellomstore foretak	10 000 kg	64 000 kg	80 000 kg
Store foretak	30 000 kg	192 000 kg	240 000 kg

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Jens Tjentland
seksjonssjef

Herman Morken
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.